

Trønder-bondens jordbruksinntekt på vei oppover igjen i 2019

Gårdbrukerne i Trøndelag bedret sin jordbruksinntekt i 2019 sammenlignet med 2018, men det er enda et stykke opp til årene 2016 og 2017. Jordbruksinntekten gikk opp med 16 prosent og endte på 316 400 kroner per årsverk. Jordbruksinntektene for hele landet økte med 4 prosent.

Tallene framgår av de årlige driftsgranskingene utført av NIBIO. Driftsgranskingene er en regnskapsundersøkelse som i 2019 omfattet 930 gårdsbruk over hele landet, herav 145 i Trøndelag.

Økning i jordbruksinntekt

Jordbruksinntektene ble på 316 400 kroner i gjennomsnitt for alle bruk i Trøndelag, noe som var en økning på 44 000 kroner, altså 16 prosent opp fra 2018. Det var i hovedsak forbedret økonomi i planteproduksjonen som var årsaken til økningen i jordbruksinntekten. Økt kornavling og bedre kvalitet var viktig. Inntektene fra husdyrholdet økte bare med 1,7 prosent.

Det var flatbygdene i Trøndelag som i all hovedsak stod for økningene i produksjonsinntektene. Andre bygder hadde bare en beskjeden økning på 1 prosent.

Melkeproduksjon - snudde trend

Melkeproduksjon er den viktigste driftsformen i trøndersk landbruk. Melkeproduksjon oppnådde 315 600 kroner i jordbruksinntekt, en oppgang på 7 300 kroner fra 2018. Omsatt mengde melk økte, men prisen gikk ned med 18 øre per liter. Kostnadene økte også, men ikke like mye som inntektene.

Sauehold - status quo

Sauebrukene i Trøndelag fikk en svak nedgang i jordbruksinntektene i 2019. Jordbruksinntekten ble redusert med 3 500 kroner til 229 300 kroner. Prisen på lammekjøtt økte med 2 kroner til 48,16 kroner, mens prisen på sauekjøtt fortsatte nedover med 2,63 kroner til 10,56 kroner. Samlede inntekter gikk ned med 2 prosent, men også kostnadene ble redusert slik at jordbruksinntekten bare ble redusert med 1,5 prosent.

Korn/svin fikk ett oppsving

Bruk med korn/svin i kombinasjon fikk en forbedring i jordbruksinntekt på 14 prosent i 2019 i forhold til 2018. Driftsformen fikk en jordbruksinntekt på 444 500 kroner, en oppgang på 54 200 kroner. Det var lite endringer i prisene på både smågris og svinekjøtt fra 2018 til 2019. Det var først og fremst reduserte kostnader som ga økningen i jordbruksinntekten. Korninntektene var tilnærmet lik i 2019 som i 2018 og trolig ble ikke bruk med tilgang til husdyrgjødsel like hardt rammet av tørkesommeren 2018 som kornbruk med ensidig produksjon, j.fr. neste avsnitt.

Korn fra minus til pluss

Korn snudde negativ jordbruksinntekt i 2018 til pluss i 2019. Jordbruksinntekt ble på 171 600 kroner som er en oppgang på 183 600 kroner. For bygg og havre økte avlingene med henholdsvis 52 kg og 54 kg per dekar i 2019 i forhold til 2018. Det ble oppnådd bedre priser både på bygg og havre, henholdsvis 9 øre og 6 øre per kg.

Storfekjøttproduksjon - forbedret økonomi

Storfekjøttproduksjon fikk 218 300 kroner i jordbruksinntekt i 2019, en økning på 33 prosent. Det ble levert 10 prosent mer slakt, men færre livdyr. Prisen på kukjøtt gikk opp med nesten 1 krone per kg, mens for annet storfekjøtt gikk prisen ned med 2,23 kroner per kg. Forbedringen i jordbruksinntekt skyldes også reduserte kostnader selv om kostnadene til maskinleie og til vedlikehold av driftsbygninger økte.

Investeringer, gjeld og egenkapital

I gjennomsnitt var nettoinvesteringene i Trøndelag 35 500 kroner per bruk i 2019. Dette er en nedgang fra 272 700 kroner i 2018. Gjelda økte marginalt med 31 000 kroner. Samlet gjeld per bruk var 4,09 millioner kroner. Egenkapitalprosenten gikk opp fra 48 prosent i 2018 til 51 prosent i 2019.

Arbeidsinnsatsen gikk ned

Det skjer en effektivisering i jordbruket ved at produksjonsomfanget per bruk øker. Effektivisering skjer også gjennom reduksjon i arbeidsinnsats i produksjonene. I 2019 var arbeidsinnsatsen i gjennomsnitt per bruk 65 timer mindre enn i 2018. Arbeidsinnsatsen i 2019 var i gjennomsnitt 2 706 timer som tilsvarer 1,5 årsverk.

Inntektsvirkningen av jordbruksfradraget

Inntektsvirkningen inngår ikke i resultatmålene, men utgjorde en positiv skatteeffekt på 35 000 kroner per årsverk i 2019.

Kontaktpersoner ved NIBIO

Jostein Vasseljen

Seniorrådgiver, divisjon Kart og statistikk

Telefon: 941 35 739

E-post: jostein.vasseljen@nibio.no

Siv Karin Paulsen Rye

Rådgiver, divisjon Kart og statistikk

Telefon: 911 62 865

E-post: siv-karin-paulsen.rye@nibio.no

Ordforklaringer

Jordbruksinntekt blir målt som lønn til alt arbeid og rente på egenkapital per årsverk.

Produksjonsinntekt er inntekter fra plante- og/eller husdyrproduksjonene.

Jordbruksfradraget er skattelette i form av et ekstra fradrag i alminnelig inntekt.

Jordbruksinntekt per årsverk à 1845 timer for Trøndelag og landet i perioden 2010 – 2019

